

Sevgili Veliler,

Ortaokulun başlamasıyla beraber öğrencilerin 'meslek seçimi' güncel bir konu haline gelmektedir. Meslek seçim sürecinde ebeveynlerin çocuklarını doğru yönlendirmeleri oldukça önemlidir. Bu broşür siz değerli ebeveynleri konuyla alakalı bilgilendirmek amacıyla hazırlanmıştır.

MESLEK NEDİR ?

Belli bir eğitim ile kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, insanlara yararlı mal üretmek, hizmet vermek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, kuralları belirlenmiş iş anlamına gelmektedir.¹

Meslek Seçimini Etkileyen Unsurlar Nelerdir?

Öncelikle, ebeveynlerin meslek seçimi konusunda doğru bilgiler edinip bu süreçte edindiği bilgileri doğru bir yaklaşımla çocuklarına aktarmaları oldukça önemlidir. Zira, yapılan çalışmalar ebeveynlerin bilinçli veya bilinçsiz olarak koyduğu tutum ve davranışların çocukların meslek seçimlerini etkilediğini ortaya koymuştur. Bu nedenle meslek seçiminde kişileri etkileyen en önemli faktör **AİLEDİR**.² Aile dışında etkili olan diğer faktörler ise aşağıda sıralanmıştır.³

1. Yetenek
2. İlgisi
3. Değerler
4. Yetkinlik Beklentisi (Mesleki Öz yeterlilik İnancı)
5. Biyolojik Etmenler (Cinsiyet)
6. Sosyoekonomik Düzey
7. Psikolojik Gereksinimler

Meslek seçimi, kişinin çocukluktan başlayarak kendisi ve meslekler hakkında edindiği bilgilerin harmanlanması neticesinde elde edilen uzun soluklu bir yolculuktur. Yetenek, mesleki ilgi ve değerler ise meslek seçim sürecinde önemli rol oynayan başlıca unsurlardır.⁴

1) YETENEK

Kişinin bir şeyi öğrenme ve yapabilme gücüne denir. Yeteneğin oluşmasında kalıtsal özelliklerin oluşmasının yanı sıra çevresel koşullar da etkilidir. Çocuğunuz herhangi bir alanda yetenekli olabilir; Sözel yetenek, sayısal yetenek, resim yeteneği, müzik yeteneği, kişilerarası yetenek ve spor yeteneği gibi.³

Meslek seçimi sürecinde önemli olan ebeveynlerin çocuğunuzun yeteneklerini keşfetmesine ve yetenekleri çerçevesinde bir mesleğe yönelmesine yardımcı olmaktır.⁴

Her mesleğin gerektirdiği bazı yetenek alanları vardır. Bu yetenek alanlarından bazıları ve kapsadığı meslekler aşağıdaki gibi sıralanmıştır.³

Mantıksal	Sözel-Dilsel Zeka
Matematiksel Zeka <ul style="list-style-type: none">• Matematik öğretmeni• Mühendis• Mantık Bilimci• Felsefeci	<ul style="list-style-type: none">• Şair• Gazeteci• Öğretmen• Psikolog• Psikolojik Danışman
Bedensel-Kinestetik	Doğa Zekası
Görsel Zeka <ul style="list-style-type: none">• Aktör/Oyuncu• Film Yönetmeni• Beyin Cerrahisi• Sporcu/Dansçı• Takı tasarımcısı	<ul style="list-style-type: none">• Çiftçi• Ziraatçı• Veteriner Hekim• Doğa Bilimci

2) İLGİLER

- Bireyin bir faaliyetten hoşlanma ve haz alma (doyum sağlama); faaliyeti sevip-sevmeme; de-recesidir.
- "Neleri yapmaktan hoşlanırsın, neleri sıklıkla yaparsın?" vb. soruları çocuklarınıza sorarak ilgi alanlarını keşfetmelerine yardımcı olabilirsiniz.³
- Başlıca ilgi alanları şunlardır;

1. Temel Bilim İlgisi
2. Sosyal Bilimler İlgisi
3. Mekanik İlgisi
4. İkna İlgisi
5. Ticaret İlgisi
6. İş Ayrıntıları İlgisi
7. Edebiyat İlgisi
8. Güzel Sanatlar İlgisi
9. Müzik İlgisi
10. Sosyal Yardım İlgisi³

İLGİ ALANLARI

3) MESLEKİ DEĞERLER

- Bir mesleği bizim için değerli kılan özelliklere ise meslek değerleri denir.
- " Meslekten beklentilerin neler, mesleğin getirileri neler? " sorularını çocuklarınıza sorarak gelecekte seçecekleri meslekle ilgili beklentilerini keşfetmelerine ve beklentilerine uygun meslek seçmelerine yardımcı olabilirsiniz. Bazı mesleki değerler yan sayfada sıralanmıştır.³

- 1) **Ekonomik Kazanç:** Çok para kazanma, yüksek hayat standartları.
- 2) **Toplumsal Saygınlık:** Statü ve itibar sahibi olma.
- 3) **Sosyal Güvence:** İşsiz kalmamak ve emeklilik.
- 4) **Güvenlik:** İşin tehlikelerden uzak olması.
- 5) **Meslekte İlerleme:** Meslekte ilerleme olanaklarının bulunması.

Sonuç olarak; ilgi duyulan alan yetenekler, mesleki değerler, kişilik özellikleri ile uyursa ve birey bu uyumluluk içinde olan mesleklerden birine yönelirse yapılan işten çok yüksek olasılıkla mutluluk duyar, doyum sağlar. Ayrıca çocuklarınızın meslek seçimi yaparken seçmek istedikleri meslekle ilgili yeterlilikleri, cinsiyet algıları (meslek ile cinsiyet uyumunu), meslekten sağlayacağı psikolojik doyum ve toplumun sosyo-ekonomik düzeyi mutlaka dikkate alınmalıdır. Bu süreçte doğru meslek seçimi için ebeveynlerin desteği oldukça önemlidir.⁴

Meslek Seçiminde Aile Faktörü (Yetenek, Mesleki ilgi ve Değerler) Veli Broşürü

